

BELFÖLDI VÁNDORLÁS

A demográfia tudományának fogalomkörében a vándorlás olyan lakóhely-változtatást jelöl, amely a településhatár átlépésével jár. A magyar vándorlási statisztikai mutatókat jobban megérthetjük, ha szem előtt tartjuk, hogy Magyarországon a lakoságnak a lakóhelyként bejelentett (állandó) lakcíme mellett tartózkodási helyként bejelentett (ideiglenes) lakcíme is lehet. A lakóhelyi be-, illetve kijelentkezéseket az önkormányzati be-, illetve kijelentő lapokon kell / kellene regisztrálni.

A vándorlásokon belül megkülönböztetjük az állandó, illetve ideiglenes mozgásokat. **Állandó (belföldi) vándorlás**ról akkor beszélünk, ha az országhatáron belül településhatárt átlépő lakóhely-változtatásra kerül sor: a vándorló lakóhelyét elhagyva, más településen lévő lakást jelöl meg lakóhelyéül. **Ideiglenes (belföldi) vándorlás** esetén a vándorló az országhatáron belül, lakóhelyét fenntartva változtat lakást, s új lakását tartózkodási helynek jelöli meg; vagy az egyik tartózkodási helyről egy másik tartózkodási helyre költözik.

Amikor a vándorló elhagyja tartózkodási helyét és visszatér lakóhelyére, **ideiglenes visszavándorlás**ról beszélünk. E három fogalom együttesen (az állandó és ideiglenes vándorlás, illetve visszavándorlás) az **összes belföldi vándorlást** jelöli.

2013-ban az összes belföldi vándorlás száma 454 ezer volt. Ebből az állandó vándorlások száma 192 ezer, míg az ideiglenes vándorlásoké 262 ezer fő volt, az ideiglenes visszavándorlókkal együtt.

VÁNDORLÁSI ARÁNSZÁMOK, EGYENLEG

Magyarországon a bejelentkezések és kijelentkezések alapján rendszeresen gyűjtött adatokból lehet kiszámolni az **odavándorlási és elvándorlási arányszámokat**: az odavándorlók, illetve elvándorlók számát a település teljes népességéhez viszonyítjuk, és ezrelékben adjuk meg.

Az odavándorlási és elvándorlási arányszám különbsége a **belső vándorlási egyenleg**, amely azt mutatja meg, hogy egy adott település népessége valamely évben hány ezrelékkal nőtt vagy csökkent a belső vándorlás következtében.

Ha a különböző „típusú” vándorlásokban (állandó vándorlás, ideiglenes vándorlás, ideiglenes visszavándorlás, illetve összes belföldi vándorlás) résztvevők számát elosztjuk a népesség számával, és kivetítjük őket ezer lakosra, megkapjuk a **nettó belső vándorlási arányszámot**.

A KSH Demográfiai Évkönyvében hasonló módon jelennek meg az adatok, mint ahogy ezt az alábbi táblázatban bemutatjuk. Ezekből az adatokból az összes vándorlási arányszám, illetve vándorlási különbözet kiszámolható (lásd például Győr-Moson-Sopron megye belföldi vándorlási mérlegének ezer lakosra jutó aránya).

Számítási példa: főbb belső vándorlási mutatók

Területi egység, népességnagyság kategória: GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE, 2013		(1) Népesség száma	(2) Belső vándorlási mértéke	Belföldi vándorlási mértéke ezer lakosra jutó aránya $((2)/(1)) \times 1000$
Állandó	(a) odavándorlás	448 312	9584	21,4
	(b) elvándorlás		8339	18,6
Állandó vándorlási különbözet	(a) – (b)		1245	2,8
Ideiglenes	(c) odavándorlás		9835	21,9
	(d) elvándorlás		6764	15,1
Visszavándorlás	(e) lakóhelyre		3974	8,9
	(f) tartózkodási helyről		5261	11,7
Ideiglenes vándorlás és visszavándorlás különbözete	[(c + e) – (d + f)]		1784	4,0
Vándorlási különbözet összesen	(a+c+e)-(b+d+f)		3029	6,8

2013-ban Győr-Moson-Sopron megye vándorlási különbözete (vándorlási egyenlege) összesen 3029 fő volt, azaz 6,8 ezrelék. Pozitív vándorlási egyenlege volt még Vas megyének, illetve Budapestnek és Pest megyének.

Térkép: vándorlási egyenleg Magyarország megyéiben, 2013

